

VIBORG
KOMMUNE

§ 16b Miljøtilladelse
til ammekvægproduktion på
Ny Gundelund
Lundgårdsvej 25
8800 Viborg

Dato for tilladelse: 23. februar 2024

DATABLAD

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	28416709
Husdyrbrugets navn	Ny Gundelund
Beliggenhedsadresse	Lundgårdsvej 25
Postnummer	8800
By	Viborg

Ansøger

Ansøgers navn	Tina k. og Sten Frederiksen
Ansøgeradresse	Kirkebækvej 168 B
Ansøgerpostnummer	8800
Ansøgerby	Viborg
Ansøgertelefon	40971453
Ansøger-email	tinaogsteen@live.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	30869052
Konsulent virksomhedsnavn	Velas I/S
Konsulentnavn	Niels Provstgård, Velas
Konsulentadresse	Trigevej 20
Konsulentpostnummer	8382
Konsulentby	Hinnerup
Konsulenttelefon	50956769
Konsulent-email	nipr@velas.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7910205841
CHR numre	40004

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 14a - Sparkær By, Nr. Borris
Matrikel: 14c - Sparkær By, Nr. Borris
Matrikel: 4a - Gundelund By, Mønsted
Matrikel: 4c - Gundelund By, Mønsted
Matrikel: 1y - Møgelbjerg, Mønsted

Dato for tilladelse: 23. februar 2024

Tilladelsen er udarbejdet af:

Claus Pedersen

Sagsbehandler

Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad.....	1
Indholdsfortegnelse	2
1 Resumé og samlet vurdering.....	4
1.1 Ansøgning om miljøtilladelse	4
1.2 Afgørelse	4
1.3 Ikke teknisk resumé.....	5
2 Vilkår for kvægproduktionen, Lundgårdsvej 25, 8800 Viborg.....	7
3 Basisoplysninger	10
3.1 Offentlighed	10
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, ejerforhold	10
3.3 Gyldighed.....	10
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	11
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.....	11
4.2 Placering i landskabet.....	13
4.3 Staldindretning.....	13
5 Husdyrgødning og ensilageopbevaring.....	17
5.1 Gødningstyper, -mængder og opbevaring.....	17
6 Nabopåvirkning	19
6.1 Lugt.....	19
6.2 Fluer og skadedyr	20
6.3 Støj.....	20
6.4 Støv.....	22
6.5 Transport.....	23
6.6 Affald	24
6.7 Lys.....	25
7 Øvrige påvirkninger fra husdyrbruget	26
7.1 Energi- og vandforbrug	26
7.2 Spildevand	26
7.3 Råvarer og hjælpestoffer	27
7.4 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	27
8 Naturområder.....	29
8.1 Ammoniak og natur.....	29
9 Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	33

10	Ophør	34
10	Samlet konklusion.....	35
11	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning	36
11.1	Godkendelsens gyldighed	36
11.2	Klagevejledning og søgsmål	36
11.3	Underretning om Tilladelsen.....	37

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØTILLADELSE

Ejendommen Ny Gundelund har tidligere været drevet med malkekvæg og opdræt. Produktionen har været etableret i en traditionel bindestald med riste og gylle system. Der er ikke kontinuitetsbrud, selvom ejendommen pt. er uden kvæg. Gulvene renoveres i den oprindelige malkestald, og besætningen ændres til ammekøer og opdræt således, at der igen er kvæg på ejendommen.

Nuværende produktionstilladelse:

- 70 årsmalkekøer
- 18 årskviekalve, 0-6 mdr.
- 62 årskvier, 6-27 mdr.

Med en godkendelse efter Husdyrbruglovens § 16b (stipladsmodellen) ønsker ansøger at ændre produktionen til ammekvæg på dybstrøelse, hvilket indebærer at den store kvægstald ændres fra bindestald med riste til dybstrøelse. Der anvendes i alt fire stalde. Alle stalde med dybstrøelse og placeret i eksisterende bygninger.

Den største gyllebeholder anvendes forsat til flydende husdyrgødning fra andre produktioner og som opbevaring for afløb fra møddingsplads. Gylletank nr. 1 er nedtaget.

I forhold til husdyrbrugets nuværende tilladelse reduceres produktionsarealet fra 907 m² til 864 m².

Placering af stalde og øvrige anlægsdele kan ses i bilag 1.

Ansøger ejer en svineproduktion på Kirkebækvej 168B, 8800 Viborg, men Ny Gundelund er ikke teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med denne ejendom.

Pasning af græsarealer og produktion af grovfoder vil ske i samarbejde med det øvrige landbrug som drives under samme cvr nr. Derfor er der ikke maskiner i særligt omfang på ejendommen. Der er ingen vaskeplads på ejendommen. Der udføres ikke sprøjtearbejde og der er ingen kemirum på ejendommen.

Ansøgningen om miljøtilladelse efter Husdyrbrugslovens § 16b er indsendt den 24. oktober 2023.

IT-Ansøgningskemaet har skema nr. 242018.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles tilladelse til den ansøgte ændring af kvægbesætningen på Lundgårdsvej 25, 8800 Viborg i henhold til de gældende regler (Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 (Husdyrbrugloven) og bekendtgørelse nr. 443 af 26/04/2023 om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)). Miljøtilladelsen efter lovens § 16b stk. 1 er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Miljøtilladelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre:

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stalde og lagre overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen nedsættes

Miljøtilladelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes, herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Produktionsarealerne i driftsbygningerne på Lundgårdsvej 25 består i ansøgt drift af 4 stalde med et samlet produktionsareal på 864 m². Alle stalde er med dybstrøelse og placeret i eksisterende bygninger. Der er søgt om en høj grad af fleksibilitet i flexgruppen "Alle kvæg, heste, får og geder" på dybstrøelse. Udgangspunktet er dog, at der skal produceres slagtekalve i staldene.

Produktionsarealet reduceres i ansøgt drift med 43 m² i forhold til nudrift.

Gylletanken på 1.150 m³ (gylle 2) anvendes forsat til flydende husdyrgødning fra andre produktioner og som opbevaring for afløb fra møddingsplads. Gylletanken på 410 m³ (Gylle 1) er nedtaget.

Der anvendes så meget hjemmeproduceret foder som muligt. Der anvendes ensilage fra enten ensilagestak eller wrap baller og tilskuds fodring. Ballerne lagres i udendørs stakke, eller indendørs i staldene. Der er en indendørs silo til kraftfoder. Der kan lagres ensilage eller gødning på befæstet areal, hvis arealet har afløb til opsamlingsbeholder.

Gødningsopbevaring sker for en stor del i staldene. Dybstrøelsen køres direkte ud på mark, køres i markstak eller afsættes. Dybstrøelsesmåttens udmuges ca. en gang årligt.

Placering

Husdyrbruget er placeret i landzone ca. 1,5 km vest for Sparkær. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Kjærgårdsvej 18 der ligger ca. 336 m nordøst for husdyrbruget. Nærmeste beboelse, som indgår i samlet bebyggelse, er en beboelse i landsbyen Gammelstrup beliggende ca. 2,3 km nordvest for husdyrbruget. Husdyrbruget ligger i fladt terræn i det åbne land. Landskabet er præget af åbne vidder, hvorved bygningerne og anlæg er synlige i landskabet. De landskabelige værdier forringes ikke, da der ikke bygges nyt, men renoveres i eksisterende bygninger.

Husdyrgødning

Alle er stalde indrettes med dybstrøelse og er placeret i eksisterende bygninger. Den årlige produktion ligger på maksimal 500 t dybstrøelse årligt.

Gyllebeholderen på 1.150 m² (Gylle 2) anvendes til overfladevand. Overskydende kapacitet i gyllebeholderen kan lejes ud. Gylletank nr. 1 er nedtaget. Dybstrøelsen køres direkte ud og pløjes ned to gange om året.

Støv, støj og fluer

Støvgener fra gården forventes ikke at give væsentlige gener. Al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter forventes generelt ikke at give anledning til væsentlige gener for de omkringliggende nabobeboelser.

Bekæmpelse af fluer foretages efter anvisning fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lugt

Lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til alle kategorier af naboer. Det betyder, at de krav, der er fastsat i lovgivningen i forhold til, hvor meget det må lugte ved nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse samt byzone er overholdt. Dette betyder ikke, at naboer ikke vil kunne opleve lugt, men kun i et omfang, der i henhold til lovgivningen må accepteres.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Alle krav til ammoniakdeposition på natur er overholdt. Der er stor afstand til Kategori 1 natur (habitatområder) og Kategori 2 naturtyper. Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde er et moseområde (kategori 3 naturtype) vest for staldanlægget. Da projektet betyder en reduktion i ammoniakudledningen i forhold til tidligere tilladte dyrehold, er mer-depositionen derfor negativ.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

BAT for ammoniakemission er overholdt. For en tilladelse efter § 16b i husdyrbrugloven betragtes overholdelse af gældende love og bekendtgørelser som værende BAT.

Samlet konklusion.

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Desuden vurderer Viborg Kommune, at husdyrbruget efter ændringen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, når vilkårene i denne tilladelse overholdes.

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuelle tilladelser, godkendelser, dispensationer eller lignende efter anden lovgivning og efter andre bestemmelser.

2 VILKÅR FOR KVÆGPRODUKTIONEN, LUNDGÅRDSVEJ 25, 8800 VIBORG

Generelle vilkår:

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøtilladelsens vilkår.
2. Tilladelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Lundgårdsvej 25, 8800 Viborg, CVR nr. 28416709.
3. Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode
4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøtilladelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.

Staldindretning:

5. Produktionsarealet på 864 m² fordelt på 4 stalde markeret med rødt i figur 1 tillades drevet med flexgruppen: "Alle kvæg, heste, får og geder, dybstrøelse", som beskrevet i vilkår 6.
6. Staldgulv og produktionsareal skal være som beskrevet i nedenstående skema:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	66	Blandet ventilation	3 m	(#643399) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	62
Tidligere kalve og kvistald (stald 2)	361	Blandet ventilation	3 m	(#643400) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	124
Tidligere malkestald (stald 3)	619	Naturlig ventilation	3 m	(#643404) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	468
Stald 4-1	100	Naturlig ventilation	3 m	(#643406) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	81
Stald 4-2	100	Naturlig ventilation	3 m	(#643408) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	83
Stald 4-3	80	Naturlig ventilation	3 m	(#643948) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	64
Sum						882

Gødningsopbevaring:

7. Der kan til produktionen benyttes en gyllebeholder (Gylle 2) med overfladeareal på 288 m² med placering som vist i figur 1.
8. Der kan til produktionen anvendes en møddingsplads, med afløb til opsamlingsbeholder, med et overfladeareal på 749 m² og placering som vist i figur 1.

Lugt:

9. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen få udarbejdet en handlingsplan for reduktion af generne (dog højst en gang årligt). Handlingsplanen skal godkendes af Viborg Kommune og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Fluer og skadedyr

10. Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Støj

11. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

12. Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling og beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Støv

13. Husdyrbruget må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
14. Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt husdyrbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

Transport

15. Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.

Affald:

16. Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
17. Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

Spildevand

18. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på en støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllesystemet.

Råvarer og hjælpestoffer:

19. Påfyldning af diesel m.v. skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Ophør

20. Ved ophør af dyreholdet skal alle anlæg tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

3 BASISOPLYSNINGER

3.1 OFFENTLIGHED

Viborg Kommune har foretaget nabohearing i sagen den 23. november 2023 med en frist på 2 uger til at fremsende bemærkninger. Viborg Kommune har ikke modtaget bemærkninger til ansøgningen i høringsfasen.

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om tillæg til denne miljøtilladelse eller en ny miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

Tilladelsen skal udnyttes inden for 6 år. Ved udnyttelse forstås, at det ansøgte er bragt til udførelse. F.eks. er en godkendelse udnyttet, når det ansøgte byggeri er opført og taget i brug. Hvis tilladelsen ikke er udnyttet indenfor 6 år, vil den del af tilladelsen, som ikke er blevet udnyttet, automatisk bortfalde.

Hvis en tilladelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

GENERELLE VILKÅR

På baggrund af ovenstående afsnit fastsættes følgende generelle vilkår:

- Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøtilladelsens vilkår.*
- Tilladelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Lundgårdsvej 25, 8800 Viborg, CVR nr. 28416709.*
- Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:*
 - Ejerskifte af virksomhed*
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
 - Indstilling af driften for en længere periode*
- Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøtilladelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.*

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I husdyrbruglovens § 6, § 7 og § 8 er fastsat en række afstandskrav, som nye stalde og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg skal overholde.

Krav til placering af stald.

Husdyrbruglovens § 6 fastsætter følgende:

§ 6. Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Ansøgningen overholder husdyrbruglovens § 6, hvilket fremgår af tabel 1 og 2.

Tabel 1. Afstandskrav, stalde og læskure, Husdyrbruglovens § 6.

Nabobeboelse (der kan ikke dispenseres fra dette krav)	50 m	Kjærsgårdsvej 11 – 259 m.
Eksisterende eller ifølge Kommuneplanens ramme-del fremtidigt byzone- eller sommerhusområder (der kan ikke dispenseres fra dette krav)	50 m	Boligområde – Sparkær 1.400 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. (der kan ikke dispenseres fra dette krav)	50 m	Gammelstrup blandet bolig og erhverv – 2.000 m.

Husdyrbruglovens § 7 fastsætter, at etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke er tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end 10 m til eller helt eller delvis inden for nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper. Der er stor afstand fra staldene med tilhørende læskure på Lundgårdsvvej 25 til særlig følsom natur, og kravet nævnt i § 7 er overholdt med stor margin.

Husdyrbruglovens § 8.

I staldene søges om at etablere produktionsarealer. Staldene og læskure skal overholde husdyrbruglovens § 8. Afstandskravene i § 8 og de faktiske afstande fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Afstandskrav. Husdyrbruglovens § 8.

Generelle afstandskrav vedr. staldanlæg		Overholdt ja/nej
Ikke-almene vandforsyningsanlæg (markvanding, drikkevandsboringer for < 9 brugere, private boringer)	25 m	Eget anlæg 12 m Markboring (66.1625) 105 m Læskur 47 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	I/S Sparkær Vandværk (61022) 1.500 m
Vandløb	15 m	Rævind Bæk 450 m
Dræn	15 m	Egen mark >15 m
Søer	15 m	➤ 15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	Lundgårdvej 10 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	Viborg >25 m
Beboelse på samme ejendom Afstandskravet gælder ikke ensilageopbevaringsanlæg	15 m	Stuehus 12 m
Naboskel	30m	Møgelbjerg, Mønsted 1y, 112 m

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Afstandskravet til ikke-almene vandforsyningsanlæg, offentlig vej og privat fællesvej samt afstandskravet til beboelse på samme ejendom er ikke overholdt. Som tidligere nævnt bygges der ikke nyt i forbindelse med denne tilladelse og det er derfor ikke relevant, at give dispensation for disse forhold.

Det skal dog nævnes, at ejendommen Lundgårdsvej 25 ligger inden for arealreservationen til en flytning af hovedvej A26.

4.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den ansøgte produktion bliver etableret i eksisterende bygninger. Ejendommens bygninger bliver renoveret så de driftsmæssig lever op til de krav som stilles til et husdyrbrug i dag. Det er tale om bygninger som tidligere har været anvendt til kvægbrug. Derfor fremstår bygninger og omgivelserne vedligeholdte og med et produktionsmæssig udtryk. Alternativ til en renovering er at staldanlægget forfalder og til sidst må nedrives.

Landskabet hvor ejendommen ligger, er fladt. Der er læhegn og mindre beplantninger, store dele af arealerne er dyrkede flader. Mod nord ligger jernbanen som løber mellem Viborg og Skive via Stoholm. Området er præget af læhegn i varierende størrelse og form. Landskabet er varieret med græsningsarealer, natur og marker, samt intensiv landbrugsdrift. Nærmeste vandløb Rævind Bæk løber nord til Økær mose. Her er et lavere engområde med afgræsnings muligheder. Området ligger dog på nordsiden af banen. Landskabet mod syd / vest er mere intensiv dyrket hen imod Mønsted Å og dennes ådal. Her er der også beplantning og et kuperede terræn langs åen.

Ejendommen ligger isoleret for enden af en stikvej, der er ikke mange naboer som har indsyn til ejendommen.

Ejendommen ligger indenfor skovbyggelinien og i et område, der i kommuneplanen er udpeget som et værdifuldt landbrugsområde

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de landskabelige værdier ikke ændres i forbindelse med denne tilladelse, da der ikke bygges nyt.

4.3 STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Kvægproduktionen på Lundgårdsvej 25 vil foregå på dybstrøelse i 4 staldbygninger med et samlet produktionsareal på 882 m², se tabel 3:

Der er ikke afløb fra stald 1, men den er med kumme, derfor kan det undlades at etablere afløb. Stald 2 er tilkoblet afløb, i stald 3, som er den tidligere kostald, er grebningene støbt over, så der er ikke længere afløb. Afløb genetableres – evt. i form af en pumpeump. Stald 4, som er indendørs, tidligere ensilagesiloer, har en afløbsrende ved forreste silokant og ifølge tilsynsnotater fra ejendommen, så ledes dette afløb til en fortank på 5 m³.

Tabel 3. Stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	66	Blandet ventilation	3 m	(#643399) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	62
Tidligere kalve og kvæstald (stald 2)	361	Blandet ventilation	3 m	(#643400) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	124
Tidligere malkestald (stald 3)	619	Naturlig ventilation	3 m	(#643404) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	468
Stald 4-1	100	Naturlig ventilation	3 m	(#643406) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	81
Stald 4-2	100	Naturlig ventilation	3 m	(#643408) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	83
Stald 4-3	80	Naturlig ventilation	3 m	(#643948) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	64
Sum						882
Nudrift						
Tidligere kalve og kvæstald (stald 2)	361	Blandet ventilation	3 m	(#654996) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	77
				(#654995) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	280
Tidligere malkestald (stald 3)	619	Naturlig ventilation	3 m	(#654998) Malkekøer. Bindestald med grebning	0	550
Sum						907
8 års drift						
Tidligere kalve og kvæstald (stald 2)	361	Blandet ventilation	3 m	(#655000) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	280
				(#654999) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	77
Tidligere malkestald (stald 3)	619	Naturlig ventilation	3 m	(#655001) Malkekøer. Bindestald med grebning	0	550
Sum						907

Der er søgt om flexgruppe "Alle kvæg, heste, får og geder, Dybstrøelse" i ansøgt drift i alle stalde for at give størst mulig fleksibilitet i forhold til produktionen. Flexgruppen inkluderer de dyregrupper, som er vist i tabel 4.

Tabel 4. dyregrupper der indgår i flexgruppen

Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
Heste. Dybstrøelse
Får og geder. Dybstrøelse

Placeringen af de enkelte anlæg kan ses på situationsplanen i figur 1.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er størrelsen af produktionsarealet (staldarealet, som dyrene har adgang til) samt dyre- og gulvtypen, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning. Der stilles derfor vilkår om, at det angivne produktionsareal, gulv- og dyretype overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for produktionen:

5. *Produktionsarealet på 882 m² fordelt på 4 stalde markeret med rødt i figur 1 tillades drevet med flexgruppen: " Alle kvæg, heste, får og geder, dybstrøelse", som beskrevet i vilkår 6.*
6. *Staldgulv og produktionsareal skal være som beskrevet i nedenstående skema:*

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	66	Blandet ventilation	3 m	(#643399) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	62
Tidligere kalve og kvæstald (stald 2)	361	Blandet ventilation	3 m	(#643400) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	124
Tidligere malkestald (stald 3)	619	Naturlig ventilation	3 m	(#643404) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	468
Stald 4-1	100	Naturlig ventilation	3 m	(#643406) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	81
Stald 4-2	100	Naturlig ventilation	3 m	(#643408) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	83
Stald 4-3	80	Naturlig ventilation	3 m	(#643948) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	64
Sum						882

Figur 1. Situationsplan.

5 HUSDYRGØDNING OG ENSILAGEOPBEVARING

5.1 GØDNINGSTYPER, -MÆNGDER OG OPBEVARING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrgødning.

Husdyrbrugets husdyrgødning består af ren dybstrøelse. Alle stalde er med dybstrøelse og placeret i eksisterende bygninger. Den årlige produktion ligger på maksimal 80 ammekøer og kalve (6 -14 m²/dyr) og en gødningsproduktion på 2 – 10 ton/årsdyr (normtal 2023/24) – 500 ton dybstrøelse årlig.

Gødningsopbevaring sker for en stor del i staldene. Dybstrøelsen køres direkte ud på mark og pløjes ned, køres i markstak eller afsættes. Dybstrøelsesmåtten udmuges ca. en gang årligt. Der er et befæstet areal, som kan bruges til møddingsplads og ensilageplads. Arealet har afløb til gylletanken.

Der produceres ikke gylle på ejendommen. Gyllebeholderen på 410 m³ (Gylle 1) er nedtaget i ansøgt drift. Gyllebeholderen på 1.150 m² (Gylle 2) anvendes til overfladevand. Overskydende kapacitet i gyllebeholderen kan lejes ud.

Opbevaringslagre er vist i tabel 5 og i figur 1.

Tabel 5. Opbevaringslagre.

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylle 2	Flydende				288
Møddingsplads	Fast				749
Nudrift					
Gylle 2	Flydende				288
Møddingsplads	Fast				749
8 års drift					
Gylle 1	Flydende				113
Gylle 2	Flydende				288
Møddingsplads	Fast				749

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at husdyrgødningen håndteres forsvarligt.

VILKÅR

- Der kan til produktionen benyttes en gyllebeholder (Gylle 2) med overfladeareal på 288 m² med placering som vist i figur 1.
- Der kan til produktionen anvendes en møddingsplads, med afløb til opsamlingsbeholder, med et overfladeareal på 749 m² og placering som vist i figur 1.

6 NABOPÅVIRKNING

6.1 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ifølge lugtberegninger i Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem overholder den ansøgte produktion lugtgenekravene til enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone mv. Der er ikke andre husdyrbrug, som påvirker de pågældende ejendomme/områder på en sådan måde, at der skal regnes med kumulation.

De foretagne beregninger fremgår af nedenstående tabel 6. Den nærmeste nabo uden landbrugspligt er Kjærgårdsvej 18, som ligger ca. 336 m nordøst for Ny Gundelund. Nærmeste beboelse, som indgår i samlet bebyggelse, er en beboelse i landsbyen Gammelstrup beliggende ca. 2,3 km nordvest for Ny Gundelund. Nærmeste område med byzone er Sparkær, der ligger ca. 1,5 km øst for Ny Gundelund. Alle afstande er beregnet ud fra lugtgenecentrum.

Tabel 6. Lugtgenefastande.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genefastand	Korrigeret genefastand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Kjærgårdsvej 11 	0	FMK	51,8	51,8	258,9	Ja
Kjærgårdsvej 18 	0	FMK	51,8	51,8	335,9	Ja
Lundgårdsvej 23 	0	FMK	51,8	51,8	283,1	Ja
Bækkegårdsvej 37 	0	FMK	92	92	2257,4	Ja
Sparkær By, Nr. Borris 	0	FMK	163,7	163,7	1483,2	Ja

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone overholdt. Viborg Kommune vurderer derfor, at lugt fra r overholdt. Viborg Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for lugt:

- Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen få udarbejdet en handlingsplan for reduktion af generne (dog højst en gang årligt). Handlingsplanen skal godkendes af Viborg Kommune og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.*

6.2 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

For at forebygge opformering af fluer er det vigtigt, at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer. Fluebekæmpelse foregår bl.a. ved hjælp af at begrænse dybstrøelsesarealerne på ejendommen, sådan forstået at dybstrøelsen holdes indenfor boksene og staldafsnittene. Desuden holdes tørt, så der ikke sker unødvendig varmeudvikling. Foder og foderrester vil også blive begrænset og fjernet, så der ikke kan udvikles fluer her.

Døde dyr opbevares på spalter under kadaverkappe indtil afhentning af DAKA

Ejendommen har en serviceaftale til bekæmpelse af rotter.

Bekæmpelse af rotter og fluer foretages i øvrigt i overensstemmelse med anvisningerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr som rotter. Disse gener skal afhjælpes.

Baseret på oplysningerne vedr. bekæmpelse af skadedyr og fluegener vurderer Viborg Kommune, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for bekæmpelse af fluer og skadedyr:

10. *Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*

6.3 STØJ

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme støj fra følgende kilder:

- Højtryksrensere – kun i meget sjældne tilfælde i forbindelse med vask i forbindelse med alvorligt sygdomsudbrud og veterinært påbud om vask.
- Håndtering og tildeling af foder og strøelse
- Transport til, fra og på ejendommen (se afsnit vedr. transport)

Af nedenstående tabel 7 fremgår driftsperioderne og placeringen af støjkilder på ejendommen.

Tabel 7. Støjklider.

Støjkilde	Placering	Tidsinterval
Højtryksrensere – yderst sjælden vask.	Der er ingen højtryksrensere på ejendommen	Evt. vask vil foregå i dagtimerne
Transport, fodring og aflæsning af foder	Foderlade og stalde.	Indblæses i siloer (færdigfoder og kraftfoder). Tildeling af kraftfoder og grovfoder. Normalt i dagtimerne.
Håndtering af husdyrgødning	Gylletank og stalde	I forbindelse med brug af gylletank er der periodevis støj ved levering af gylle og igen ved udkørsel af gylle. Kan ske på alle tider af døgnet. Udmugning af dybstrøelse vil ske med maskiner og periodevis give anledning til begrænset støj. Forekommer i dagtimerne
Transport af dyr til og fra ejendommen	Stalde	Der kan i forbindelse med læsning og aflæsning af dyr forekomme støj. Flytning foregår i dagtimerne. Leverance til slagteri kan forekomme aften og nat

Generelt vedr. støj:

Der har ikke været klager over støj fra ejendommen.

Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Der forventes ingen driftsstøj i øvrigt, og det ansøgte vurderes ikke at give støjgener for omgivelserne grundet ejendommens placering. Hele anlægget er indrettet med åbne stalde og naturlig ventilation. Derfor er der ikke driftsstøj herfra. Fodring sker normalt en gang daglig og vil normalt kunne foregå i dagtimerne. Der bruges maskiner, og fodring varer ca. 1 time daglig. Der blandes ikke grovfoder på ejendommen.

Alt i alt vurderes det, at naboerne ikke vil blive udsat for væsentlige støjgener.

Rystelser

Virksomheden vil overholde grænseværdier for Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt og internt miljø fra Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9, 1997 Tabel 1 og 2. Da der ikke anvendes maskiner som giver lavfrekvent støj og vindmøllen er en mindre type, vil den type støj ikke stamme fra husdyrbruget.

Det vurderes at lavfrekvensstøj ikke bliver et problem.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at støjen fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter - ejendommens beliggenhed taget i betragtning - generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

Hvis der indkommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning "Ekstern støj fra virksomheder" overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

11. *Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).*

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

12. *Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højest 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling og beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.*

6.4 STØV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med håndtering af foder kan der lokalt opstå lidt støv samt ved transporter på tørre dage om sommeren. Forhold som kan medvirke til støv er af begrænset karakter og varighed.

Tilkørselsvejen er belagt med fast materiale som er tilkørt og støver kun om sommeren ved meget tørt vejr. Der har ikke tidligere været problemer med støvgener i forhold til naboerne, så hermed antages det ikke vil forekomme støvgener i fremtiden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes dette ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, så al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel. Desuden skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

13. *Husdyrbruget må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*
14. *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt husdyrbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

6.5 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Til og frakørsel sker via Lundgårdsvej mod syd, det er ejendommens eneste indkørsel (den der er direkte forbundet til den trafikerede hovedvej). Udkørsel mod nord er kun markvej.

Produktionen på ejendommen vil medføre, at antallet af tungere transporters forventes at blive ca. 245 kørsler årligt, se tabel 8. Det vurderes ikke, at antallet af transporters vil give anledning til væsentlige gener.

Tabel 8. Transporter.

Type transport	Ansøgt	Nudrift
Færdig foder	25	-
Dyr (ind/ud)	25	-
Grovfoderproduktion	100	-
Husdyrgødning	50	-
Handelsvarer	15	-
Brændstof og olie, mm	10	10
Andet	20	20
I alt	245	30

Der sker en ændring i antallet af transporters, da der sker ændringen i dyreholdet. Der bliver leveret mere foder og der produceres og leveres dyr til besætningen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Viborg Kommunes vurdering, at hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel, og hovedparten af transporten primært foregår indenfor normal arbejdstid, kan dette foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for transport:

15. *Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.*

6.6 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Affald opbevares og afhentes ifølge kommunale regler. Affaldscontaineren er placeret ved forrum. Døde dyr ligger på gulv under presenning indtil afhentning. Dyrene afhentes efter behov af DAKA og kun efter forudgående kontakt og tilmelding.

Glas/papir og pap/emballage, småt brændbart hentes i faste intervaller af Viborg Kommunes affaldsvirksomhed.

Resterende affald afleveres på genbrugspladsen via erhvervsordningen.

Nedenstående tabel 9 viser de forskellige affaldsfraktioner på ejendommen

Tabel 9. Affaldsfraktioner

	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald <u>ISAG kode: 19.00</u>	Container på ejendommen	Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.
Jern <u>ISAG kode: 23.00</u>	I tilknytning til eksisterende bygninger	Afhændes af skrothandler
Landbrugsplast	Indenfor i stald.	Landbrugsplast bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juli 2011. Deraf følger, at døde produktionsdyr, herunder selvdøde dyr, skal indtil afhentning opbevares på en måde, der sikrer dem mod ådselædende dyr og under sådanne forhold, at opbevaringen ikke udgør risiko for spredning af smitstoffer. Opbevaring af døde dyr skal være placeret på et egnet sted. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativ for erhverv. Det indebærer følgende:

- Ejendommens dagrenovation og erhvervsaffald må ikke sammenblandes.
- Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.

- Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "klinisk affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald.

Viborg Kommune vurderer, med de stillede vilkår, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring af kemikalier, olie og brændstof på bedriften.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår vedr. affald:

16. *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
17. *Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*

6.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil være lidt lys i staldene om natten (lovkrav), der vil være lys over ladens port og mod udearealerne, men det vurderes ikke at blive til gene for naboerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår om lys.

7 ØVRIGE PÅVIRKNINGER FRA HUSDYRBRUGET

7.1 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ventilation

Alle stalde er naturligt ventilerede, og der er derfor ikke energiforbrug til ventilation. Ved eventuel opsætning af nye ventilatorer til mekanisk ventilering, i de varme sommermåneder, vælges vandrette ventilatorer, der har et lavere energiforbrug end lodrette ventilatorer.

Fodring

Der fodres med traktor eller minnilæsser, derfor bruges ikke el.

Transport

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel i forbindelse med af og pålæsning af dyr undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter. Logistikken mellem foderopbevaring, blandeanlæg og stalde er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget på ejendommen.

Belysning

Der er normalt ikke lys i staldene og der anvendes de oprindelige lysarmaturer. Hvis der skal udskiftes dele til lys, vælges lavenergilysstofrør, og armatur til lavenergi.

Det forventede årlige elforbrug udgør 10.000 kWh.

Vand

Der er opgjort et forbrug ved hjælp af normtal. Besætningen er også angivet ud fra normtal ifølge de arealer som er til rådighed.

Maksimal 80 årsdyr ammekøer, ungdyr og kalve. Tabel i Håndbog i kvæghold (2011), er nyeste kilde. Her angives 5,3 – 9,8 m³ pr årsdyr. I alt anslås et vandforbrug på 375 m³ årligt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune har ikke bemærkninger til oplysningerne om ejendommens energi- og vandforbrug.

7.2 SPILDEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er dræn rundt om ejendommen, hvorfra der ledes regnvand til afløb, som løber til Rævind Bæk eller Mønsted Å. Drænene er ikke indtegnet på situationsplanen, da placeringen er usikker.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Afledning af regnvand fra nye bygninger kræver en spildevandstilladelse. Da det drejer sig om bestående forhold og ejendommen samt området mellem ejendommen og henholdsvis Rævind Bæk og Mønsted Å ikke ligger indenfor BNBO (boringsnære beskyttelsesområder), grundvand, så accepterer Viborg Kommune de eksisterende forhold.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende til spildevand.

18. *Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på en støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllesystemet.*

7.3 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen har en overjordisk dieseltank(T1) på 2.600 L i maskinhusdelen af kvægstalden. Der bruges ca. 500 l diesel årligt.

Spildolie afleveres på genbrugsplads, der er ingen kemikalier på ejendommen.

Maling og rengøringsmiddel opbevares i aflåst skab.

T5 Jordvarmeanlæg til opvarmning af stuehus.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, med de stillede vilkår, at der ikke vil være problemer med hensyn til håndtering af kemikalier og olie på bedriften.

VILKÅR

19. *Påfyldning af diesel m.v. skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*

7.4 DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

Der er ikke udarbejdet en beredskabsplan, da der ikke er hverken gødning, kemi eller husdyrgødning der kan strømme ud og skabe forurening af det omkringliggende miljø.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forhold til husdyrbrugets størrelse og få risikoelementer vurderes det, at husdyrbruget ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

Det er Viborg Kommunes vurdering, at dette sammen med de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil sikre mod risikoen for uheld m.v.

8 NATUROMRÅDER

8.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

Tabet af ammoniak fra husdyrbrug vil afsættes i de omkringliggende naturområder og kan medføre ændringer af kvælstofsårbare naturtyper og resultere i faldende artsrigdom og stigende dominans af mere almindelige plantearter.

For at beskytte de kvælstoffølsomme naturtyper, er der i husdyrlovgivningen stillet krav til den maksimalt tilladte ammoniakafsætning på naturområder i forbindelse med udvidelser eller ændringer af husdyrbrug. IT ansøgningssystemet beregner automatisk afsætningen (depositionen) af ammoniak i de naturområder, der udpeges i ansøgningen.

Den samlede ammoniakfordampning fra ejendommen er 1.035,9 kg NH₃-N pr. år i ansøgt drift. Dette er en reduktion i forhold til driften 8 år tilbage på 211,1 kg NH₃-N. Nedenstående tabel 10 viser den samlede ammoniakfordampning fra stalde og lagre til opbevaring af husdyrgødning.

Tabel 10. Ammoniakemission.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	740,9	295,0	1035,9
Nudrift	906,8	340,3	1247,0
8 års-drift	906,8	340,3	1247,0

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til hvor meget kvælstof, der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur.

Tabel 11. Afskæringskriterier for natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg NH ₃ -N /ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg NH ₃ -N /ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg NH ₃ -N /ha ved 0 husdyrbrug.

<p>Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2</p> <p>Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.</p>	<p>Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.</p>
<p>Kategori 3.</p> <p>Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.</p>	<p>Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.</p>

Kategori 1 og 2 naturtyperne reguleres ud fra den totale udledning fra husdyrbruget, mens kategori 3 naturtyperne reguleres ud fra den mer-deposition et projekt giver anledning til. Projektet på Lundgårdsvej 25, bevirker en reduktion af ammoniakudledning fra ejendommen, set over de sidste 8 år. Dette har betydning for ammoniakpåvirkningen på de omkringliggende naturarealer. Se tabel 12 hvor ammoniakdepositionen på natur ses og figur 2 hvor de naturpunkter der er anvendt i beregningerne ses.

Kategori 1

Ejendommen er beliggende ca. 900 m nord for Natura2000 hede og overdrev ved Møgelbjerggård og Gundelund Bakker. Afstanden er så stor at der ikke kan beregnes nogen belastning på naturen fra den ansøgte husdyrproduktion.

Kategori 2

Syd / vest for ejendommen, på vestsiden af Mønsted Å, ligger nærmeste natur i form af et overdrev, ca. 1,4 km fra husdyrbruget. Dette naturområde ligger så langt fra husdyrbruget at der ikke kan måles nogen belastning fra det ansøgte produktionsanlæg.

Kategori 3

Nærmeste §3 natur er et moseområde ca. 300 m vest for ejendommen. Det er en del af de lavtliggende arealer med en lille sø. Mosen er på ca. 2,6 ha, og indeholder også et stykke lysåben skov. Den påvirkes maksimalt med -0,1 kg N/ha pr år i forhold til tidligere godkendt produktion. Derfor er den ikke i fare for at blive påvirket i sådan en grad at der vil være nogen væsentlig negativ tilstandsændring. Ved en øget påvirkning som ligger under 1,0 kg N pr ha pr år er udvidelsen i en størrelsesorden som ikke skal vurderes yderligere.

Tabel 12. Ammoniakdeposition på natur.

Samlet emission: **1035,9** (kg NH₃-N/år) Meremission (8 års-drift): **-211,1** (kg NH₃-N/år) Meremission (nudrift): **-211,1** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? !

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Beskyttet mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,1	-0,1	0,4
Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Habitat med hede 2019	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Figur 2. De afsatte naturpunkter

Afsatte naturpunkter i ansøgningen.

Kategori 1-natur, er belastningen 0,0kg NH₃-N i totaldeposition.

Kategori 2 højmosen modtager 0,0 kg NH₃-N i totaldeposition.

Kategori 3-natur øst for ejendommen modtager maksimalt -0,1 kg NH₃-N i merbelastning og 0,4 kg NH₃-N i totalbelastning.

Krav til afskæringskriteriet for sårbar natur er derfor overholdt til alle naturtyper.

Baggrundsbelastningen er i området fastlagt til 13,9 kg NH₃-N /ha/år.

Bilag IV arter

En gennemgang af offentlige (miljøportalen) og private registrer (arter.dk) viser at der ikke er registreret bilag IV arter inden for en afstand af 1.000 meter fra Lundgårdsvej 25. Potentiel forekomst af bilag IV-arter i området vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og ikke-dyrkede arealer i øvrigt. Eventuelle Bilag IV arter vil ikke blive negativt påvirket af projektet, idet der ikke forekommer en merdepositionen på disse områder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at det planlagte projekt ikke vil påvirke Kategori 1, 2 og 3 natur væsentligt. Ammoniakemissionen som følge af denne tilladelse vurderes til heller ikke at forringe tilstanden af naturtyper og levevilkårene for arter, der danner udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder pga. dens omfang og afstanden til Natura 2000-områderne. Tilladelsen vurderes ligeledes at have en neutral effekt på evt. arter, der er beskyttede efter EF-habitatdirektivets bilag IV eller EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

Viborg Kommune vurderer således, at bedriftens produktionsanlæg ikke vil give anledning til væsentlige forringelser på de omkringliggende naturarealer.

VILKÅR

Baseret på ovenstående stilles ingen yderligere vilkår i forhold til ammoniak og natur.

9 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Vejledende BAT-standardkrav (ammoniak)

For anlægget (husdyrhold, stalde og lagre) defineres kravet om BAT som en maksimal emissionsgrænse afhængig af udvidelsens størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Beregningerne i IT-ansøgningen viser, at Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak er 1.036 kg NH₃-N/år. Ansøgningen viser, at det ønskede dyrehold forårsager en ammoniakfordampning på 1.036 kg NH₃-N/år. Se nedenstående tabel 13. Det kan derfor konstateres, at kravet til BAT for ammoniakfordampning er overholdt.

Tabel 13. Krav til maksimal ammoniakfordampning fra husdyrbruget.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	741	295	1036
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	741	295	1036
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Management og egenkontrol

Management på husdyrbruget handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen fungerer optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management. I henhold til EU's BREF-notat af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Føre journal over vand- og energiforbrug, og mængde af husdyrfoder.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Lave markgødningsplan

Husdyrgødningen opbevares forsvarligt i staldanlæggene og lagrene, indtil udkørsel og nedmuldning. Der føres jævnligt tilsyn med strøelsesmåten.

Produktionen efterfølger kommunale regler for håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Der sikres en optimal drift af ejendommen ved:

- Foder tilpasses løbende.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Der foretages løbende service på foderanlæg, elkabler og pumper af aut. installatør.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Alle aktiviteter planlægges grundigt.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Overordnet vurderer Viborg Kommune, at Lundgårdsvej 25 lever op til BAT-kravene i lovgivningen.

10 OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved ophør af husdyrproduktionen vil produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg blive tømt og rengjort grundigt. Stoffer, der kan forurene jord, undergrund og overfladevand samt affald vil blive bortskaffet efter gældende regler. Gødning afsættes på arealer/biogasanlæg i forhold til regler for udnyttelse. Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald bortskaffes efter gældende regler.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de nævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

VILKÅR

Baseret på ovenstående stilles følgende vilkår:

20. *Ved ophør af dyreholdet skal alle anlæg tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.*

10 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøtilladelsen overholdes
- at husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

11 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

11.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Husdyrbrugloven, § 16b, ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til lovens § 16b, stk. 2 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Opmærksomheden henledes på, at denne tilladelse efter Husdyrbrugloven ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

11.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Tilladelsen og den medfølgende dispensation kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Husdyrbrugloven § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 27. februar 2024. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 28. marts 2024.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler med betalingskort i Klageportalen.

Virkning af klage

En klage over miljøtilladelsen har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.

Udnyttelse af godkendelsen eller anden afgørelse kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i afgørelsen.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrloven. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

11.3 UNDERRETNING OM TILLADELSEN

Kopi af tilladelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@ae.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten (himmerland@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (limfjordsyd@friluftsradet.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140. København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- Naboer